

Henry George

og

Nutidens sociale Spørgsmaal.

I Nutidens Kamp for Løsningen af det sociale Spørgsmaals Knude indtager *Henry George* en ejendommelig Særstilling.

Det er meget betegnende, at af hans to sidste Værker er det ene et Modskrift mod Pave Leo — fremkaldt ved dennes Hyrdebrev om det sociale Spørgsmaal — det andet rettet mod Herbert Spencer i Anledning af, at denne Udviklings-Filosofiens første Mand paa sine gamle Dage har afsvoret sin Ungdoms Daarskab: Menneskenes lige Ret til Jorden — og nu vasker sine Hænder sammen med andre pæne Mænd og Bedsteborgere.

Mellem Katolicismens Ufrihed og den kolde »Kraft og gammeldags Stof« Filosofi's moderne Menneskelighed staar, synes jeg, Henry George som den ægte Protestantismes, den menneskelige Fritæknings bedste Talsmand i Nutidens Samfundskamp.

Den Dristighed, hvormed han saadan giver sig i Kast med Stormagterne i Tiden, og den Forstaaelse, han samtidig viser af selv sine skarpeste Modstanderes Tankegangviser hans djærve frisindede Syn. Skønt Protestant ser han dog med Beundring paa den gamle Paves alvorlige Forsøg paa at give et vægtigt Indlæg i Samfundssagen og kan vel netop derfor se, hvor og hvorfor det brister for den gamle Leo; skønt den ivrigste af alle Frihandelsmænd har vist ingen Tilhænger af Beskyttelsestheorierne saa godt forstaaet sine egne skæve Tanker som Henry George.

Denne Mands Syn turde derfor sikkert nok være værd et nøjere Kendskab; det knnde hænde, det var det bedste, det unge amerikanske Folk har skænket den gamle Menneskehed. De følgende Linier skulde tjene som en saadan Henvisning; H. Georges Hovedværker er let tilgængelige for alle, der ønsker bedre Lys over de forviklede Samfundsforhold.

»Det sociale Spørgsmaal er et umaadelig indviklet Spørgsmaal«, hører man ofte Folk sige; »vi kan nok se, det er galt fat, men det hele er saa forviklet, at vi maa skyde det fra os — lad de lærde Socialøkonomer og drevne Politikere om det, og lad os nøjes med at lappe, hvor vi kan, gøre godt i Stilhed og forøvrigt glæde os, hvis vi ikke ligger under Hjulet«.

Og det er ikke alene de læge, der har dette Syn. Mange er saa forvirrede af den sociale Nøds Uendelighed og talløse